

POSTANOWIENIE

11 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

na posiedzeniu niejawnym 11 września 2025 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi K. A.S. w Č., C.
o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach
z 8 listopada 2022 r., X Ga 330/22,
wydanego w sprawie z powództwa I. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
przeciwko K. A.S. w Č., C.
o zapłatę,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 8 listopada 2022 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z 10 maja 2022 r. zasądającego od pozwanego na rzecz powoda 199.044 CZK z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od 28 grudnia 2018 r.

Od wyroku Sądu Okręgowego pozwany wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku, w której zaskarżył go w całości. Wniósł o stwierdzenie niezgodności wyroku z art. 367 § 3 w związku z art. 374 i art. 148¹ k.p.c.; art. 378 § 1 w związku z art. 327¹ i art. 387 § 2¹ ust. 2 k.p.c.; art. 6 ust. 1 i 3 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 4 listopada 1950 r. oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Wskazał, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, gdyż kasacja do Sądu Najwyższego w przedmiotowej sprawie nie przysługuje. Nadto w uzasadnieniu wyjaśnił, że wykorzystał wszystkie możliwości procesowe - dostępne w normalnym toku instancji, jak i te o charakterze nadzwyczajnym - w celu wyeliminowania z obrotu prawnego wadliwego orzeczenia. Skarżący wskazał również, że „wskutek wydania zaskarżonego wyroku strona pozwana zobowiązana była ponieść koszty bezprawnego orzeczenia zasądającego 199.044 CZK czyli 36.425,05 zł, naruszającego porządek prawny obowiązujący w Rzeczypospolitej Polskiej poprzez wyrok Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 10.05.2022r. utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 08.11.2022r. o sygn. X Ga 330/22”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Stosownie do art. 424⁵ § 1 k.p.c. do konstrukcyjnych elementów skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia należy: oznaczenie wyroku, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest on zaskarżony w całości lub w części (pkt 1), przytoczenie podstaw skargi oraz ich uzasadnienie (pkt 2), wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżony

wyrok jest niezgodny (pkt 3), uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy (pkt 4), wykazanie, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (pkt 5) oraz wniosek o stwierdzenie niezgodności wyroku z prawem (pkt 6). Ze względu na nadzwyczajny charakter tego środka prawnego oraz jego funkcję, wszystkie wymagania konstrukcyjne wymienione w art. 424⁵ § 1 k.p.c. muszą być przytoczone odrębnie i samodzielnie, niezależnie od innych, wobec czego skarga niespełniająca któregokolwiek z nich dotknięta jest tzw. brakiem istotnym, nienaprawialnym w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych (art. 424⁸ § 1 k.p.c.), co skutkuje jej odrzuceniem.

Wniesiona w sprawie skarga nie spełnia wymagania konstrukcyjnego określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem skarga powinna zawierać uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody, spowodowanej przez wydanie wyroku, którego skarga dotyczy. Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, to wymaganie konstrukcyjne skargi jest spełnione wtedy, gdy skarżący przedstawi wyodrębniony wywód prawny, w którym wskaże, że szkoda wystąpiła, określi jej postać, wysokość i czas powstania oraz związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia będącego przedmiotem skargi, a także przedstawi dowody lub inne środki zdolne uwiarygodnić powstanie szkody (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC 2006, Nr 1, poz. 16; z 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006, nr 7 - 8, poz. 141; z 12 marca 2015 r., II CNP 54/14, niepubl.; z 5 października 2017 r., II CNP 20/17, niepubl.; z 28 listopada 2017 r., III CNP 19/17, niepubl. i z 30 maja 2018 r., IV CNP 1/18, niepubl.). Skarżący nie wykazał, że uiścił już kwotę zasądzoną zaskarżonym wyrokiem, a zatem że w ogóle poniósł uszczerbek majątkowy.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono również, że obowiązek wskazania przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne, jest wymaganiem odrębnym od powinności przytoczenia w skardze jej podstaw oraz ich uzasadnienia, nie wszystkie wady postępowania poprzedzającego wydanie orzeczenia, wytykane w ramach podstaw, powodują niezgodność orzeczenia z prawem, i na odwrót, nie wszystkie przepisy naruszone przez sąd w postępowaniu poprzedzającym wydanie orzeczenia są tymi przepisami, z którym

orzeczenie jest niezgodne. Wskazanie zatem przez skarżącego przepisów prawa materialnego i przepisów postępowania, które zostały naruszone przez sąd, w ramach przytoczenia podstawy skargi, nie spełnia jednocześnie wymogu określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. i odwrotnie - wskazanie przepisu prawa materialnego lub przepisów postępowania, z którym orzeczenie jest niezgodne, nie spełnia wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c., tj. wskazania podstaw skargi i jej uzasadnienia (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 29 stycznia 2021 r., II CNP 18/20, niepubl.).

Wskazano również, że niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia w rozumieniu art. 424¹ § 1 k.p.c. oznacza jego niezgodność z prawem podmiotowym, czyli z przepisem prawa materialnego, z którym koliduje zawarte w orzeczeniu rozstrzygnięcie co do istoty sprawy. Niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia nie może zatem polegać na tym, że zostało ono wydane z naruszeniem przepisów prawa procesowego, powodującym nawet nieważność postępowania, mimo to bowiem może być ono prawidłowe i zgodne z prawem regulującym dany typ stosunku prawnego (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 czerwca 2018 r., III CNP 3/18, niepubl.).

Uwzględniając powyższe zasadną jest ocena, że skarga nie spełnia wymogu określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 2 k.p.c., brak przy tym podstaw do samodzielnego ustalania przez Sąd Najwyższy na podstawie uzasadnienia skargi, że wskazane w skardze przepisy, z którymi wyrok ma być niezgodny, stanowią jednocześnie jej podstawy.

Skarga nie spełnia także wymagania określonego w art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. Dla wykazania, że wzruszenie zaskarżonego wyroku w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe, nie wystarczy stwierdzenie, iż ze względu na wartość przedmiotu sporu skarżącemu nie przysługiwała skarga kasacyjna. Niezbędne bowiem jest także zamieszczenie w skardze wyodrębnionego wyводу prawnego, z uwzględnieniem katalogu możliwych środków prawnych służących wzruszaniu orzeczeń sądowych i powołaniem właściwych przepisów. Skarżący powinien zatem wyjaśnić m.in., że wznowienie postępowania w sprawie zakończonej zaskarżonym orzeczeniem – w świetle przepisów art. 399-416¹ k.p.c. -

jest niedopuszczalne ze względu na rodzaj zaskarżonego orzeczenia albo ze względu na to, że zarzuty przeciwko temu orzeczeniu nie mieszczą się w podstawach skargi o wznowienie postępowania (zob. np. niepubl. postanowienia Sądu Najwyższego z 29 lutego 2024 r., I CNP 22/23; z 18 października 2017 r., I BP 13/16; z 28 października 2005 r., V CNP 6/05; z 28 października 2005 r., V CNP 13/05), co w okolicznościach sprawy jest szczególnie istotne, jeśli uwzględnić, że skarżący w skardze zarzuca m.in. że doszło do pozbawienia go możliwości obrony.

Braki w zakresie wymogów konstrukcyjnych nie podlegają uzupełnieniu, a skarga nimi dotknięta podlega odrzuceniu *a limine*.

Z tych względów, na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[a.ł.]

(K.L.)